A°. 1827. N°.

ARNHEMSCHE COURANT.

Zaturdag den 4 Augustus.

FRANKFORT, den 30. Julij.

Uit Sijra wordt den 24. Junij het volgende geschreven: — » De, door bemiddeling van den admiraal *Rigny*, tot stand gekomene capitulatie der citadel van Athene zal bekend wezen. Daar zijn 1900 menschen met wapens en bagadje uitgetrokken, die door 4 Fransche en 2 Oostenrijksche schepen naar het eiland Salamis gebragt werden. De belegerden hadden slechts nog wat bedorvene garst en weinig water; overigens was ... Ook hadden zij reeds alle dieren verteerd. — *Kataij-pacha* trekt met 8000 man tegen Korinthe. Van Salamis nemen velen de vlugt, uit vrees dat de Turken 's nachts eene landing zouden kunnen doen. — De overste *Fabvier* is nog bij de Grieksche regering aangesteld en voert het bevel over 1000 man bij Megara, waar hij eenige versterkingen maakt. — Vóór 20 dagen zag men het onlangs van Konstantinopel vertrokkene eskader bij Navarino, om lord *Cochrane* te gemoet te gaan, die zich beurtelings bij Zante, Cefalonia en in de golf van Patras bevond, waar hij eene Turksche brik met levensmiddelen genomen had. Vóór 10 dagen werd lord *Cochrane* met 28 Grieksche schepen bij Kaap St. Angelo gezien, en van later tijd heeft men berigt, dat hij bij Candia lag en de Oostenrijksche vlag opgeheschen had. — Vóór eenige dagen heeft eene Turksche korvet bij Patmos eenige Grieksche barken en andere kleine vaartuigen genomen. — Vóór eenige weken is eene Russische brik met tarwe en rogge van Odessa aan den Franschen consul te Sijra gekomen, die de lading, op aanzoek van den heer *Eijnard*, aan de Grieksche commissie tot de levensmiddelen deed geworden. — *Ibrahim-pacha* is te Tripolitza aangekomen, en heeft de Grieken te Argos laten weten, dat zij huisvesting en leeftogt voor 12000 man moesten bezorgen. Vele ingezetenen vlugten uit hoofde der bedreiging, waarmede deze eisch vergezeld ging.

— *Uittreksel van de 22. Zitting der Duitsche Bondsvergadering, gehouden den 19. Julij 1827.*

De heer baron *van Munch-Bellinghausen*, minister van Oostenrijk en voorzitter der Bondsvergadering, deelt mede eene nota van den heer baron *d'Anstett*, geheimraad, gevolmagtigd minister en buitengewoon gezant van Z. M. den Keizer van Rusland. Deze nota, onder dagteekening van den 12. Julij van dit jaar, is vergezeld van een afschrift van het rapport, door de commissie te Warschau ter nasporing der geheime genootschappen in Polen, aan Z. K. H. den groot-vorst *Konstantijn* gedaan. Z. Exc. geeft tevens kennis aan de vergadering van de orders, welke Z. M. de Keizer van Rusland heeft gesteld, opzigtens het vonnissen en straffen der schuldigen.

De nota luidt aldus:

» De ondergeteekende, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Z. M. den Keizer aller Russen bij de doorluchtige Duitsche bondsvergadering, heeft den last ontvangen, aan haar mededeeling te doen van het rapport, aan Z. K. H. den groot-vorst *Konstantijn* gedaan, door de commissie van onderzoek, te Warschau ingesteld tot nasporing der geheime genootschappen in Polen.

» Ten gevolge van dit rapport, heeft Z. M. de Keizer en Koning het noodig geacht, het hooge nationale geregtshof van het Koningrijk Polen bijeen te roepen, ten einde de beschuldigde onderdanen van dit rijk te vonnissen. Die van de Poolsche provincien van het rijk, zullen te Petersburg voor het departement van den crimineelen senaat van Rusland worden teregt gesteld.

» Hoe bedroevend alle bijzonderheden betrekkelijk de gesmeede en ontdekte komplotten ook zijn, heeft Z. M. onherroepelijk het beginsel aangenomen, om alle omstandigheden, welke daaraan zijn verknocht, openlijk bekend te maken. De algemeene bekendheid is in dergelijke zaken de zekerste waarborg van de onpartijdigheid der vonnissen.

» Na zich alzoo van den last van zijn hof te hebben gekweten, schiet den ondergeteekende niets meer over, dan Zijne Excell. den heer baron *van Munch-Bellinghausen* te verzoeken, deze stukken wel te willen mededeelen aan de hooge vergadering, waarbij hij het voorzitterschap bekleedt, en de verzekering van zijne bijzondere hoogachting aan te nemen."

De Heer voorzitter stelt vervolgens aan de vergadering voor, en deze besluit met eenparigheid van stemmen, dat het volgende antwoord aan Z. Exc. den minister van Rusland zal worden gezonden:

» De ondergeteekende, minister van Oostenrijk, voorzitter van de Duitsche bondsvergadering, heeft de eer gehad de nota van Z. E. den heer baron *van Anstett*, buitengewoon gezant en gevolmagtigd minister van Rusland, van den 12. dezer maand, te ontvangen en dezelve te brengen ter kennisse van de hooge bondsvergadering.

» Het Duitsche bondgenootschap heeft met de hoogste belangstelling vernomen de maatregelen, welke Z. M. de Keizer van Rusland heeft bevolen tot het in hechtenis nemen en straffen der personen, die hebben deel genomen aan de geheime staatkundige genootschappen, welke in het koningrijk Polen en in de Poolsche provincien van het Russische Rijk zijn ontdekt geworden.

» De maatregelen zijn blijken van de wijsheid en regtvaardigheid van Z. M. den Keizer van Rusland, en geven tevens eenen waarborg van de heiligheid der wetten en van de onpartijdigheid, waarmede het crimineele regt wordt bedeeld.

» De ondergeteekende, belast om deze gevoelens uit te drukken in het antwoord op de mededeelingen van Z. E. den heer baron *van Anstett*, neemt tevens deze gelegenheid waar, hem de vernieuwde verzekering te geven van zijne bijzondere hoogachting."

WEENEN, den 25. Julij.

Zijne Doorluchtige Hoogheid de hertog van Brunswijk heeft zich te Baden bij Z. M. den Keizer van Oostenrijk vervoegd. Men verneemt, dat het oogmerk van dit bezoek is, 's Keizers bemiddeling in te roepen, ten aanzien der geschillen, die de hertog met het hof van Hanover heeft.

BERLYN, den 28. Julij.

Het traktaat, dat tusschen Engeland, Frankrijk en Rusland ten aanzien van Griekenland gesloten is, heeft hier veel belangstelling verwekt. Zoo Pruissen niet tot de mogendheden behoort, welke hetzelve medegeteekend hebben, moet de reden daarvan alleen daarin gezocht worden, dat Pruissen geene zeemogendheid is. Zoo veel schijnt zeker, dat het Pruissische kabinet de beginselen van het traktaat volkomen goedkeurt.

LISSABON, den 14. Julij.

De regentes is Donderdag jongstleden in eenen ziekelijken toestand naar Caldas vertrokken.

Het Engelsche leger keert terug naar Lissabon en slechts twee regementen van hetzelve zullen naar Oeiras, St. Jaliero en Cecsaes gaan.

Alles schijnt thans ten voordeele der liberale partij over te hellen. Er hebben verscheidene benoemingen van personen, die door hunne liberale denkwijzen bekend zijn, plaats gehad en men kan zeggen, dat het geheele ministerie het er op toelegt om die partij te doen zegepralen. De benoemingen, welke men als zeker beschouwt, zijn die van *Pedro de Mello Brayner* tot minister van Justitie en van den heer *Leitat* tot intendant van politie.

— In den nacht van den 7. op den 8. dezer, is er een opstand uitgebarsten te Villa-Vicosa ... het eerste oproer ontstond. Een vijftigtal soldaten van het ... regement ruiterij hebben de wapens opgevat, op hunne officieren geschoten, en den infant don *Miguel* tot Koning uitgeroepen. De muiters werden echter spoedig op de vlugt gedreven door troepen, die de generaal *Caula*, gouverneur van Elvas, in aller ijl naar Villa-Vicosa liet rukken. Zij zijn naar Bajadoz in Spanje geweken, waar zij door den Spaanschen gouverneur wel ontvangen zijn. Hunne paarden heeft hij echter aan de Portugeesche overheid teruggezonden.

De regering heeft, wegens dezen opstand, den bisschop van Villa-Vicosa doen gelasten, om naar zijn voormalig klooster terug te keeren.

De abt *Cerdedo* wordt regterlijk vervolgd wegens twee sermoenen, die hij dezer dagen gehouden heeft, en waarin hij hevig tegen don *Pedro IV.* en de constitutie heeft uitgevaren.

LONDEN, den 28. Julij.

Het adres van de kamer der afgevaardigden van Brazilie, in antwoord op 's Keizers aanspraak, heeft, wat den oorlog met Buenos-Aijres betreft, aanleiding tot eenigen redetwist gegeven. Vrij algemeen was het gevoelen der leden, dat deze oorlog hoogst verderfelijk was en men het herstel van den vrede moest wenschen. Uit beleefdheid heeft men echter het daartoe betrekkelijke gedeelte van de aanspraak op de volgende wijze beantwoord: — "Terwijl de kamer als een der ... des gouvernements erkent het regt om oorlog te verklaren en vrede te maken, heeft zij tevens erkend, dat wijsheid en regtvaardigheid steeds in den raad moesten voorzitten en de besluiten regelen, opdat de eer, de verwachtingen en het geluk der natie nimmer in gevaar komen; en in de vleijende vooronderstelling, dat zoodanig het gedrag des gouvernements is geweest, geeft de kamer thans aan Zijne Keizerlijke Majesteit de verzekering, gelijk zij reeds gedaan heeft, dat zij, met alle in hare magt staande middelen, zal blijven medewerken, ten einde te verhinderen, dat de nationale eer immer geschonden worde."

De berigten, welke men wijders over den staat van zaken in Brazilie ontvangt, zijn zoo uiteenloopende, dat men daaruit moeijelijk iets met zekerheid kan opmaken. Don *Pedro* maakt groote toebereidselen om den oorlog met kracht door te zetten, en uit Bahia, Maranham en Fernambuc is versterking verzonden, om zich met de zuidelijke armee te vereenigen. Wat de troepen van Buenos-Aijres betreft, deze schijnen snelle vorderingen gemaakt te hebben, wijl zij, volgens de laatste tijdingen, twintig mijlen van St. Francisco de St. Paulo waren, waar de Brazilianen bijeentrokken om hen te bevechten; zoodat men een nieuwen slag te verwachten heeft. — Evenwel hadden er te Rio-Janeiro vredes onderhandelingen plaats, en men meende, dat de gezant van Buenos-Aijres naar de wenken van lord *Ponsombij* te werk ging, die de verzekering had kunnen geven, dat, hoezeer de wapenen van Buenos-Aijres zege-

vierden, het gouvernement echter wel wenschte met Brazilie in schikkingen te treden.

— Een der dagbladen geeft het volgende op nopens de zaak van den Portugeschen infant don *Miguel*:

» Don *Miguel* weigert aan de uitnoodiging van [illegible] broeder te voldoen om naar Brazilie over te komen, en staat op zijn regt om zich in Portugal te vestigen. Hij beweert, dat dit regt gegrond is op het charter en door het huwelijk met zijne nicht onbetwistbaar geworden. Hij beweert verder reeds werkelijk eerste pair van Portugal te zijn, dat hij aanspraak op een inkomen heeft; dat hij reeds den eed op de constitutie gevorderd en afgelegd, en dat, ingeval zijne regten op het regentschap twijfelachtig mogten zijn, hij bereid is, het geschil aan de beslissing der kamers, in eene buitengewone vergadering te onderwerpen. Daar de verbondene mogendheden hem geenszins als een gevangene beschouwen, ziet hij niet, uit welken hoofde men zich tegen zijne terugkeering naar Portugal zou verzetten. De prins *van Metternich* betuigt, dat hij van de opregtheid van den infant overtuigd is, en dat hij hem geene paspoorten zal kunnen weigeren.

» De prins *van Metternich* gelooft, dat Z. K. H. is terug gekomen van zijne vroegere dwalingen, en zeer wel in staat is, de teugels van een constitutioneel gouvernement te voeren. In alle gevallen meent de prins, dat de bondgenooten hem niet kunnen terug houden. Het Fransche gouvernement is van een gelijk gevoelen en voert dezelfde taal.

» Doch de prinses regentes en de ministers van Portugal zijn overtuigd dat, zoodra de infant don *Miguel* zich op de grenzen vertoont, zij van geen enkel regement meer meesters zullen zijn; zij meenen verder, dat, gesteld de kamers wierden bijeengeroepen en het voorstel gedaan om hem van het regentschap uit te sluiten, men zoo min in de kamer der pairs, als in die van de afgevaardigden, eene meerderheid zou vinden, die het voorstel zoude willen ondersteunen; en dat er alzoo geene andere keus zou zijn, dan zich te onderwerpen.«

PARYS, den [illegible].

In de departementen is de censuur der dagbladen en tijdschriften meest aan geestelijken of commissarissen van politie opgedragen. — Zie hier eenige artikels, die de censoren der hoofdstad laatstelijk uit een der dagbladen gesneden hebben: — 1.) Eenen brief van den hertog van Dalburg, waarbij hij de opgave in een uitgekomen boek weerspreekt, dat hij op last van *Napoleon* de Spaansche prinsen naar Valençaij zou gebragt hebben, terwijl hij herinnert, dat de kamerheer *van [illegible]* dit gedaan heeft; 2.) een berigt, dat te Marseille de [illegible] voor 20,000 franken en drie duizend [illegible] kooper, verkregen hebben [illegible] te maken, aan wie vroeger hunne huizen toebehoord hebben; 4.) dat vóór eenige dagen in eene groote eet- en danszaal een bloedige twist tusschen jonge lieden en gendarmen plaats had.

— In den jare 1823 werd eene commissie benoemd tot eene algemeene herziening onzer wetten en eene schifting van dezelve, daar uit de menigvuldige boekdeelen, waarin zij vervat zijn, de bepalingen, welke tijdelijk waren, zoo mede die, welke de tijd of bijzondere wetten afgeschaft of gematigd hebben, weg te nemen. Wij hebben sedert dien tijd aan de kamers twee bijzondere wetboeken (het wetboek op de veldpolitie en het militaire wetboek) zien aanbieden, waarvan het eene reeds aangenomen en door den Koning bekrachtigd is, en waarvan het andere gedeeltelijk is goedgekeurd en ongetwijfeld vóór de volgende zitting geheel zal zijn afgewerkt.

Overigens is dezer dagen een ontwerp van wetboek op de vischvangst in de rivieren aan alle prefecten afgezonden, ten einde het gevoelen en de aanmerkingen van den algemeenen departements-raad daarop in te winnen. Hetzelve zal insgelijks aan de koninklijke geregtshoven, zoo mede aan de leden der beide kamers, medegedeeld worden.

— De Protestanten te Nerac waren sedert lang in het bezit van hunnen tempel; doch de raad van prefecture van het departement Lot en Garonne nam, in de maand Maart [illegible] een besluit, waarbij het gebruik dier kerk aan het bestuur van het gasthuis [illegible] werd toegewezen. Het kerkbestuur van Nerac vervoegde zich deswege eerst tot den minister van binnenlandsche zaken en daarna bij den staatsraad. Hunne bemoeijingen zijn niet vruchteloos geweest. Zie hier de ordonnantie omtrent deze zaak, waarmede de dagbladen zich in der tijd zeer hebben bezig gehouden en waarvan in de kamer van de afgevaardigden menigmaal is gesproken:

Koninklijke ordonnantie van den 25. Julij 1827.

Art. 1. Het besluit van den raad van prefecture des departements Lot en Garonne d. d. 29 Maart 1825 wordt, wegens onbevoegdheid, vernietigd.

2. De toewijzing, bij besluit van den 23. Februarij 1804 (6. Ventose 12. jaar) ten behoeve der hervormde eeredienst gedaan, bevat de kerk, zoo mede de voorwerpen, in het, bij de tegenwoordige ordonnantie gevoegde, plan met No. 15 en 16 geteekend.

3. Het bestuur over het gasthuis te Nerac wordt veroordeeld tot betaling der kosten.

4. Onze zegelbewaarder wordt belast met de uitvoering dezes, enz.

De wijze, waarop het gemeente-bestuur dit kerkgebouw genaast had, baarde bij de hervormden over 't algemeen groote ongerustheid. Men nam tot voorwendsel eene uitdrukking, welke in het besluit van het 12. jaar twijfelachtig scheen; doch, hoezeer de woorden op verschillende wijzen konden uitgelegd worden, liet nogtans de geest der wet, aangaande het regt verstand, geenen twijfel over.

De ordonnantie, welke thans het licht ziet, heeft voor de hervormden het groote voordeel, dat zij de uitdrukkingen van het besluit van het 12. jaar nauwkeurig bestemt en de overige hervormde gemeenten omtrent het bezit hunner kerken volkomen gerustselt.

— Men leest in een ministerieel blad het volgende:

» De zaak van den nuncius in Spanje, betrekkelijk de bisdommen in Amerika, heeft eene gunstigere wending genomen; het Spaansche gouvernement heeft zich genegen getoond, eenen anderen weg in te slaan. Er is reden om te denken, dat de heer *de Fournas*, kapitein-generaal van Biscaije, zijne bevelen is te buiten gegaan; het eerste voornemen van het ministerie was, om den nuncius, den heer *Tiberi*, te bewegen, zijne intrede te Madrid uit te stellen, en men dacht er niet aan, om hem terug te zenden. Onderscheidene dagbladen hebben gemeld, dat kapitein-generaal *Fournas* bevel had, om zich met den nuncius te verstaan en dat die prelaat zijne reis naar Madrid kon vervolgen, zonder dat hierdoor iets zou worden vooruit beslist.

» Wij wenschen zeer, dat de zaak spoedig geschikt moge worden. Men verzekert, dat de raad van Castilien en die van de Indien hun gevoelen omtrent de aanstelling van bisschoppen in Amerika uitgebragt, en dezen maatregel als noodzakelijk hebben beschouwd, voor het welzijn der geloovigen en als een middel in het belang van den Koning van Spanje. Tot deze beschouwing van zaken, heeft krachtdadig medegewerkt het lezen der depêches van den Heiligen Vader, en, onder anderen, eenen brief, waarbij wordt herinnerd, dat de Heilige Stoel, sedert 1822, het kabinet van Madrid bij herhaling heeft uitgenoodigd, om zoodanige maatregelen te beramen, als geschikt geoordeeld worden, om de godsdienst in die streken voor eenen geheelen ondergang te behoeden.

» Men verzekert wijders, dat er eene commissie [illegible] opperhoofden van geestelijke ordes en magistraatspersonen benoemd is. Wanneer deze commissie haar werk zal hebben ten einde gebragt, zal hetzelve aan den raad van state worden gezonden, om daaromtrent te beslissen. Men mag het, uit hoofde van het doorzigt en de godsdienstige stemming des Konings, daarvoor houden, dat men aan de vijanden van orde en godsdienst geene reden tot vreugde en zegepraal zal geven, door eene tweedragt te verwekken, welke niet dan den nadeeligsten invloed op de gemoederen in Spanje zou kunnen hebben.

GESCHIEDKUNDIGE HERINNERINGEN.

Den 3. Augustus 1584 werd het lijk van Prins WILLEM I. op kosten der Staten van *Holland*, *Zeeland*, *Vriesland* en *Utrecht*, met bijna Koninklijke Statie, te *Delft*, in de Nieuwe Kerk, ter aarde besteld.

Den 4. Augustus 1789 overleed de geleerde natuurkundige J. F. MARTINET in den ouderdom van 66 Jaren.

ARNHEM, den 4. Augustus.

Het water is hoog in den *Rijn* aan de Paal:

Den	3 Aug.	1 El	6 Palm	5 Duim;	gewassen	0 D.	gevallen 5 D
Den	4 dito.	1 El	6 Palm	5 Duim;	gewassen	0 D.	gevallen 0 D

Heden overleed mijn hartelijk geliefde Echtgenoot de Heer *DIRK HOOGLANDT*, Lid van den Raad dezer Stad, in den ouderdom van ruim 69 jaren.

ARNHEM, den 31. Julij 1827.

L. W. ABRESCH,
Wed. D. HOOGLANDT.

** De NAJAARS-VEEMARKT te *ELST*, in *OVERBETUWE*, wordt, ingevolge bekomene vergunning, gehouden op den laatsten Donderdag in October en de twee eerste Donderdagen in November.

AANBESTEDING DER LEVERANCIE VAN PAPIER VOOR DE DIENST DER ALGEMEENE LANDSDRUKKERIJ.

Op Dingsdag, den 18. September aanstaande, des ten twaalf ure des middags, zal, in het Locaal van het Departement van Binnenlandsche Zaken te *Brussel*, in het openbaar worden aanbesteed:

DE LEVERANCIE VAN PAPIER *voor de Algemeene Landsdrukkerij benoodigd, over de jaren 1828, 1829 en 1830.*

De Konditiën en voorwaarden, waarop deze aanbesteding zal geschieden, liggen ter lezing op de Griffie van het Provinciale Gouvernement van *Gelderland* (alwaar mede een stel Monsters Papier, uit *zes en veertig* bladen bestaande, ter visie voorhanden is), alsmede op de Secretarien van *Nijmegen*, *Arnhem*, [illegible] *Rheden*,

De Gouverneur der Provincie *Gelderland*,
Bij deszelfs absentie
Het Lid van Gedeputeerde Staten,
J. G. VAN ECK.

Die iets te vorderen heeft van, of verschuldigd is aan, mitsgaders Papieren of Gelden onder zich berustende mogt hebben van en behoorende tot de Nalatenschap van wijlen den Heer *JAN WILLEM MOLL*, in der tijd *Ontvanger der Directe Belastingen en Accijnsen te Ede*, gelieven daarvan, vóór of uiterlijk op den 31. Augustus 1827, schriftelijke en vrachtvrije opgave te doen ten Kantore van den Notaris *JEAN CHARLES FISCHER*, te *Ede*.

Men verlangt een KNECHT of KAMERDIENAAR, van de Protestantsche Geloofsbelijdenis, boven de 20 jaren oud, van goede Getuigschriften voorzien, liefst de Fransche Taal sprekende, om buiten 's lands mede te reizen. Adres met vrachtvrije brieven aan den Heer *S. VAN MERREBACH*, Apotheker te *Doetinchem*.

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.